

Sygn. akt: I C 887/21

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Mielcu I Wydział Cywilny

w składzie: sędzia Jarosław Janora

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2022 r. w Mielcu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

I. Umarza postępowanie w zakresie kwoty 7000 zł (siedem tysięcy złotych).

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Obciąża powoda kosztami procesu w całości.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować wydanie wyroku zaocznego – zakreślić w Rep. C.

2. Odpis wyroku zaocznego doręczyć:

a) pełnomocnikowi powoda;

b) pozwanej z pouczeniem o zażaleniu co do pkt I wyroku wraz z odpisem pisma z dnia 27 grudnia 2021 r.

3. K.. 21 dni od zpo lub za 30 dni.

M., dnia 26/07/2022r.

sędzia Jarosław Janora

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Mielcu

z dnia 26 lipca 2022 r.

I. Część wstępna.

Strona powodowa – (...) S.A. z siedzibą w B. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. P. kwoty 33.115,98 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2021 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

W uzasadnieniu pozwu podano, że należność wynika z weksla własnego podpisanego przez pozwaną w dniu 19 listopada 2019 r. i wypełnionego przez powoda na kwotę 33.115,98 zł z terminem zapłaty w dniu 28 lipca 2021 r. Powód podał, że wezwał pozwaną do wykupu weksla, jednak po dzień wniesienia pozwu strona pozwana nie dokonała żadnej wpłaty. Weksel miał stanowić zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej pozwanej na podstawie umowy pożyczki nr (...) z dnia 19 listopada 2019 r.

W piśmie z dnia 21 grudnia 2021 r. powód wskazał, że od dnia wniesienia pozwu strona pozwana wpłaciła na rzecz powódki kwotę 7000 zł, wobec czego cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie, jednocześnie podtrzymując żądanie pozwu w pozostałym zakresie.

Pozwana A. P. nie złożyła odpowiedzi na pozew.

II. Stan faktyczny kształtował się następująco:

W dniu 18 listopada 2019 r. powód (...) S.A. z siedzibą w B. zawarł z pozwaną A. P. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Na podstawie tej umowy pozwanej została przekazana kwota 25.000 zł, zaś całkowita kwota do zapłaty wynosiła 58.068 zł. Pożyczka była oprocentowana według stałej stopy procentowej w wysokości 9,94% w skali roku (pkt 1.2 umowy). Umowa została zawarta na okres 36 miesięcy (pkt 1.1 umowy). Koszt opłaty przygotowawczej wynosił 129 zł, koszt wynagrodzenia prowizyjnego 22.571 zł, a wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...) 2300 zł (pkt 1.4 umowy). Spłata pożyczki miała następować w 36 równych miesięcznych ratach po 1613 zł każda, płatnych w terminach wskazanych w harmonogramie spłat począwszy od 28 grudnia 2019 r. Jednocześnie strony zastrzegły, że od świadczenia przeterminowanego powodowi należą się odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (pkt 4.1 umowy). (...) obejmował dodatkowe uprawnienia pożyczkobiorcy w związku z realizacją umowy tj. odroczenie rat/obniżenie rat, przyspieszoną wypłatę i pakiet powiadomień klienta. Zastrzeżono, że nieskorzystanie z uprawnień wynikających z tego pakietu w całości czy w części nie ma wpływu na cenę (...) (pkt 15 umowy).

Zabezpieczeniem pożyczki był własny weksel in blanco wystawiony przez pozwanego (pkt 3.1 umowy).

W umowie zastrzeżono, że w przypadku gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. W takim przypadku pożyczkodawca mógł też wypełnić weksel in blanco na zasadach określonych w deklaracji wekslowej (pkt 8 umowy).

Pozwana zwróciła powodowi łącznie kwotę 30.801 zł tytułem zaciągniętej umowy pożyczki.

(dowód: umowa pożyczki wraz z harmonogramem spłat - k. 16-23; harmonogram spłat - k.24-25, załącznik do pisma powódki z dnia 21 grudnia 2021 r. k- 44).

W dniu 19 listopada 2019 r. pozwana A. P. podpisała sola weksel na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w B.. W deklaracji wekslowej pozwana upoważniła powoda do wypełnienia weksla, w szczególności wpisania domicyliatu i wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu wynikającemu z umowy pożyczki, przy czym powód mógł uzupełnić weksel, gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu. Powód wypełnił weksel na kwotę 33115,98 zł i wskazał termin płatności na 27 sierpnia 2021 r. Odsetki nie zostały na wekslu zastrzeżone.

(dowód: weksel - k. 2; deklaracja wekslowa - k. 4).

Pismem z dnia 28 lipca 2021 r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki (...) zawartą w dniu 18 listopada 2019 r. z zachowaniem

30-dniowego terminu z uwagi na niepłacenie zobowiązań, poinformował

o wypełnieniu weksla in blanco i wezwał do zapłaty kwoty 33.115,98 zł w ciągu 30 dni

(dowód: wypowiedzenie umowy – k. 3).

Powyższych ustaleń sąd dokonał w oparciu o twierdzenia pozwu i powołane wyżej w treści uzasadnienia dokumenty prywatne oraz inne dokumenty w rozumieniu art. 243¹ kpc, jak również odpisy dokumentów, w tym odpisy dokumentów poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym. Dowody te sąd uznał za wiarygodną podstawę ustalenia stanu faktycznego, gdyż ich forma i treść nie budziły zastrzeżeń sądu, nie były także kwestionowane przez żadną ze stron.

III. **Rozważania prawne.**

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że z uwagi na to, że pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew w określonym przez sąd terminie, sąd na podstawie art. 339 § 1 kpc wydał wyrok zaoczny. W takim przypadku przyjmuje się za prawdziwe okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie i pismach procesowych (art. 339 § 2 kpc).

Domniemanie prawdziwości przytoczonych w pozwie twierdzeń nie dotyczy jednak tych okoliczności, które w oparciu o całokształt stanu rzeczy – budzą uzasadnione wątpliwości sądu lub zostały powołane w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 kpc).

Wspomniane wyżej domniemanie nie obejmuje również zasadności żądania pozwu w świetle przepisów prawa materialnego. Jeżeli zatem powództwo nie jest uzasadnione na gruncie tych przepisów, musi zaś zapaść wyrok zaoczny je oddalające (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 10 września 2013 r., I ACa 494/13).

W niniejszej sprawie powód żądał zapłaty na podstawie weksla własnego, który następnie został wypełniony przez powoda według jego zapewnień zgodnie z porozumieniem zawartym z pozwaną w deklaracji wekslowej i przedstawiony pozwanemu do wykupu.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r.- Prawo wekslowe (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 160; dalej - prawo wekslowe), jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

W orzecznictwie i literaturze prezentowane jest powszechnie stanowisko, że z brzmienia art. 10 prawa wekslowego wynika a contrario, że wobec osoby, która otrzymała weksel in blanco, ten, kto weksel wręczył, może powoływać się na niezgodne z udzielonym upoważnieniem uzupełnienie weksla in blanco bez żadnych ograniczeń (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2008 r., V CSK 71/08 i powołane tam orzecznictwo).

R. legis powyższej regulacji jest możliwość podniesienia zarzutu nieprawidłowego wypełnienia weksla i w istocie przeniesienia sporu o roszczenie z weksla na grunt stosunku podstawowego, którego weksel in blanco był zabezpieczeniem. Trzeba jednak pamiętać, że w następstwie wypełnienia weksla in blanco zgodnie z porozumieniem co do jego uzupełnienia powstaje zobowiązanie wekslowe osoby podpisanej na wekslu in blanco (wręczającej ten weksel) o treści określonej w tekście powstałym na skutek wypełnienia. Odbiorca weksla in blanco uzyskuje zatem z mocy porozumienia co do jego uzupełnienia uprawnienie do spowodowania powstania - przez swe, podejmowane we własnym imieniu działania - zobowiązania wekslowego osoby, która złożyła podpis na wekslu in blanco. Działanie to ma charakter jednostronnej czynności prawnej. Wynikająca z porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się w tym, że wierzyciel nie może z mocy weksla uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, a spełnienie

jednego z tych zobowiązań powoduje wygaśnięcie także drugiego. Dłużnik wekslowy ma możliwość podnoszenia zarzutu wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem. Nie oznacza to, że w razie wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem osoba, która wręczyła weksel in blanco, nie jest w ogóle zobowiązana wekslowo. Przyjąć należy, że w takiej sytuacji odpowiedzialność wekslowa dłużnika istnieje w takich granicach, w jakich odpowiadałaby w razie prawidłowego wypełnienia weksla (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2004 r., II CK 170/04).

Z powołanych wyżej względów w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego za utrwalony należy uznać pogląd, że jakkolwiek art. 10 prawa wekslowego nie podważa abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego, to jednak go wyraźnie osłabia, ograniczając odpowiedzialność dłużnika wekslowego do granic odpowiedzialności wyznaczonej przez ramy istniejącego i ważnego podstawowego stosunku zobowiązaniowego. Roszczenie wierzyciela wekslowego winno odpowiadać roszczeniu wynikającemu ze stosunku podstawowego, stąd nawet okoliczność, że roszczenie wekslowe nie uległo przedawnieniu, nie zwalnia sądu od rozważenia, czy weksel został uzupełniony zgodnie z umową, w szczególności, czy w chwili jego uzupełnienia istniało nieprzedawnione roszczenie albo czy wypełniający w ogóle nie był do tego uprawniony lub czy do wypełnienia weksla doszło wtedy, gdy prawo to już nie istniało (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2016 r., V CSK 519/15; uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 29 czerwca 2018 r., II Ca 391/18; uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 18 czerwca 2019 r., III Ca 2071/18; uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 25 sierpnia 2017 r., I Ca 242/17).

Dodatkowo wymaga zaznaczenia, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE w każdym przypadku z udziałem konsumenta, na sądzie rozpoznającym sprawę spoczywa obowiązek zbadania treści podstawowego stosunku zobowiązaniowego wynikającego z umowy kredytu konsumenckiego w celu skontrolowania potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków tej umowy. Ów obowiązek ciąży na sądzie także wówczas, gdy podstawą żądania pozwu jest weksel własny, stanowiący gwarancję wierzytelności powstałej z tej umowy (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 13 września 2018 r., C-176/17 i powołane tam orzecznictwo).

Uwzględniając powyższe należy wskazać, zobowiązanie z weksla in blanco staje się abstrakcyjne dopiero wtedy, gdy zostanie on puszczony w obieg i nabędzie go osoba trzecia działająca w dobrej wierze. Wobec niej nie będzie można podnosić przed sądem zarzutów dotyczących stosunku prawnego będącego podstawą wystawienia weksla. Wypełnienie weksla in blanco niezgodnie z deklaracją wekslową skutkuje zawężeniem granic odpowiedzialności wekslowej do takiej, jaką ponosiłby wystawca weksla, gdyby weksel został wypełniony zgodnie z łączącą strony umową. Zarzut ten niweluje więc w znacznej mierze między stronami stosunku podstawowego abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego.

Ponieważ zobowiązanie wekslowe osoby, która weksel wręczyła, nie powstaje w razie wypełnienia weksla in blanco przez jego odbiorcę niezgodnie z otrzymanym upoważnieniem, okoliczność tą w sporze z konsumentem sąd powinien uwzględnić z urzędu. Zarzut, o którym mowa w art. 10 prawa wekslowego nie stanowi bowiem zarzutu w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz zarzut w szerokim tego słowa znaczeniu, tj. możliwość powołania się na fakt niepowstania zobowiązania o treści wyrażonej w wekslu (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2001 r., II CKN 25/00; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 1999 r., I CKN 51/98; uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 14 sierpnia 2018 r., III Ca 161/18).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy – z uwagi na jej konsumencki charakter, sąd był zatem zobligowany do zbadania treści łączącej strony umowy pożyczki z dnia 22 marca 2019 r., nr (...) kształtującej treść podstawowego stosunku zobowiązaniowego, na podstawie którego wystawiony został weksel własny in blanco.

Przechodząc do oceny treści łączącej strony umowy nie budziło wątpliwości sądu, że między stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki

(art. 720 § 1 kc), do której zastosowanie znajdują także przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. 2019 r., poz. 1083). Powód jest bowiem przedsiębiorcą trudniącym się udzielaniem kredytów, a pozwana jest konsumentem. Stosownie zaś do treści art. 3 ust. 1 powołaną ustawę stosuje się do umowy o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartości tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. W myśl ustępu 2 pkt 1 powołanego artykułu za umowę kredytu uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Okoliczności faktyczne, w tym treść łączącej strony umowy nie stanowiły przedmiotu sporu. Fakt otrzymania w ramach udzielonej pożyczki kwoty 25.000 zł nie był kwestionowany przez pozwaną. Także postanowienia umowy w zakresie naliczonej przez powoda opłaty przygotowawczej nie budziły wątpliwości sądu.

Zastrzeżenia sądu budzą natomiast postanowienia wzorca umowy dotyczące wynagrodzenia prowizyjnego w kwocie 22.571 zł, wynagrodzenia z tytułu (...) w kwocie 2300 zł oraz zastrzeżenie umowne co do naliczania odsetek kapitałowych od całkowitej kwoty do zapłaty obejmującej sumę kapitału udzielonej pożyczki, opłaty przygotowawczej, wynagrodzenia prowizyjnego i wynagrodzenia z tytułu (...).

Ze względu na potrzebę ochrony konsumenta – jako słabszego uczestnika transakcji – przed stosowaniem przez silniejszego przedsiębiorcę, profesjonalnie działającego w obrocie, postanowień kształtujących prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i wywierający szkodliwy wpływ na jego interesy, ustawodawca wprowadził szczególne regulacje prawne chroniące konsumenta.

Zgodnie bowiem z treścią art. 385¹ § 1 kc, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne).

Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Aby takie postanowienia uznać za niedozwolone klauzule umowne muszą one rażąco naruszać prawa konsumenta prowadząc do nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku zobowiązaniowym lub stanowić działanie wbrew dobrym obyczajom poprzez tworzenie takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, sygn. akt I CK 832/04).

Dokonując oceny łączącego strony stosunku zobowiązaniowego sąd miał na uwadze, że stanowiący podstawę dochodzonego roszczenia art. 720 k.c. jako główne świadczenia stron przewiduje po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony czas, zaś po stronie pożyczkobiorcy obowiązek zwrotu tych środków oraz – w przypadku odpłatności umowy pożyczki – obowiązek zapłaty wynagrodzenia, które winno być wyraźnie określone w umowie. Z reguły formę wynagrodzenia stanowią odsetki. Prowizja i inne opłaty związane z pożyczką stanowią koszty jej udzielenia nie wchodząc w skład świadczenia głównego umowy.

Dopuszczalność pobierania przez pożyczkodawcę prowizji oraz innych opłat związanych z udzieleniem konsumentom pożyczki została wprost przewidziana w przepisach ustawy o kredycie konsumenckim. Ich maksymalną wysokość oblicza się na podstawie wzoru określonego w art. 36a powołanej ustawy, w każdym zaś przypadku nie mogą one przekraczać całkowitej kwoty kredytu, a zatem kwoty rzeczywiście udostępnionej konsumentowi (art. 5 pkt 7 tamże).

Wymaga jednak podkreślenia, że opisany wyżej przepis określa maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, rozumianych jako wszystkie koszty jakie konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek (art. 5 pkt 6a tamże). Trzeba przy tym pamiętać, że powołany przepis nie wyłącza generalnej zasady, w myśl której wspólną cechą ustalania wysokości innych świadczeń wynikających z umowy (opłat, prowizji), jest to że muszą one stanowić ekwiwalent świadczonych usług i co do zasady odpowiadać rzeczywistym kosztom poniesionym z tego tytułu. Jeżeli przedsiębiorca zastrzega we wzorze umowy opłaty działające

z chęci osiągnięcia większego zysku, celem obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych to narusza zasady uczciwości kupieckiej i jeżeli taka opłata rażąco narusza interesy konsumenta, to zastrzeżenie umowne jako niedozwolone w rozumieniu analizowanych tu przepisów nie będzie wiążące dla jego kontrahenta. Opłaty takie winny być ustalone na rozsądnym poziomie i nie mogą godzić w interesy konsumenta. Zakres kosztów związanych z czynnościami determinujący ich wysokość, powinien zatem zostać przedstawiony w umowie w taki sposób, aby w świetle doświadczenia życiowego oraz logiki nie budził żadnych wątpliwości, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca (por. uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 2 lutego 2016 r., III Ca 116/16; uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2017 r., I Ca 452/17).

Możliwość weryfikacji przez sąd pozaodsetkowych kosztów kredytu zastrzeżonych w umowie pożyczki w wysokości oznaczonej w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim nie budzi obecnie wątpliwości (wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 marca 2020 r., w sprawie C-779/18 i z dnia 3 września 2020 r. w sprawach połączonych C-84/19, C-222/19 i C-252/19; uchwała Sądu Najwyższego z 27 października 2021 r., III CZP 43/20).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości sądu, że ujęta w umowie prowizja w wysokości 22571 zł oraz opłata za (...) w kwocie 2300 zł nie należą się powodowej spółce, albowiem stanowią niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹ kc. Wysokość tych opłat nie odpowiada rzeczywistym kosztom poniesionym przez powoda w związku z pożyczką udzieloną pozwanej i stanowią w istocie ukryte źródło dodatkowego dochodu strony powodowej z tytułu zawartej umowy. Takie postanowienia umowne jako naruszające zasadę ekwiwalentności świadczeń stron i przez to rażąco naruszające interesy konsumenta, stanowią niedozwolone postanowienie umowne, które nie jest wiążące dla konsumenta.

Wysokość prowizji (22.571 zł) jest niewiele niższa od kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 25000 zł. Powód nie wykazał, w jaki sposób ustalili ten składnik kosztów umowy pożyczki. Sąd uwzględnił przy tym fakt, że powód oprócz prowizji pobiera opłatę przygotowawczą za udzielenie pożyczki. Wysokość pobranej opłaty w umowie z pozwaną nie wzbudziła wątpliwości sądu.

W ocenie sądu brak jest racjonalnych, ale przede wszystkim także prawnych i aksjologicznych podstaw do akceptowania pobierania przez pożyczkodawcę tak wysokich wynagrodzeń prowizyjnych. Wymaga przy tym zaznaczenia, że wysokość tych kosztów w przypadku udzielania kredytów przez banki kształtuje się na poziomie 25-30%. Brak jest przy tym jakichkolwiek podstaw do odmiennego - preferencyjnego traktowania w tym zakresie instytucji pożyczkowych skoro w obu przypadkach zastosowanie mają przepisy ustawy o kredycie konsumenckim oraz postanowienia dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

W ocenie sądu niedozwoloną klauzulą umowną jest zapis umowy pożyczki zawarty w pkt 15 w związku z pkt 1.4c przewidujący wynagrodzenie w kwocie 2300 zł z tytułu przyznania na wniosek pożyczkodawcy (...), który obejmował dodatkowe uprawnienia pożyczkobiorcy w związku z realizacją umowy tj. odroczenie rat/obniżenie rat, przyspieszoną wypłatę i pakiet powiadomień klienta. Jednocześnie zgodnie z pkt 15 umowy pożyczki - nieskorzystanie z uprawnień wynikających z tego pakietu w całości czy w części nie ma wpływu na cenę (...).

W ocenie sądu sprzeczne z dobrymi obyczajami jest pobieranie ryczałtowo wynagrodzenia za usługę, która nie została zrealizowana choćby w części, bez możliwości pomniejszenia jej na koniec okresu rozliczeniowego. Postanowienie takie narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń, gdyż rozwiązania przewidziane w (...) nie generują po stronie pożyczkodawcy żadnych rzeczywistych kosztów. Zastrzeżenie w takim przypadku wynagrodzenia na rzecz powoda, nadto w tak znacznej wysokości jest więc sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta.

Powód nie wykazał w toku postępowania, czy i jakie świadczenia zrealizował na rzecz pozwanej w ramach (...) (art. 6 kc), a zatem brak było podstaw do pobierania tego wynagrodzenia przez powoda. Jednocześnie w ocenie sądu przewidziane w tym pakiecie „korzyści” zastrzeżone na rzecz pożyczkobiorcy mają charakter pozorny i zmierzają jedynie do stworzenia wrażenia konieczności poniesienia przez pożyczkodawcę kosztów udzielenia pożyczki, w rzeczywistości zaś stanowią ukryte i dodatkowe źródło jego dochodu.

Bezpodstawne było również żądanie pozwu co do zapłaty odsetek umownych (kapitałowych) w zakresie podstawy ich naliczania.

Zastrzeżone w umowie odsetki (pkt 1.2 tamże) miały charakter kapitałowy. Z ich istoty wynika, że stanowią one wynagrodzenie należne pożyczkodawcy za udostępniony pożyczkobiorcy kapitał i należą się – co do zasady – za okres obowiązywania umowy (chyba, że w umowie postanowiono inaczej). W przedmiotowej umowie odsetki kapitałowe zostały zastrzeżone jedynie na okres obowiązywania umowy, gdyż po jej ustaniu i co do świadczenia przeterminowanego zastrzeżone zostały odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (pkt 4 tamże). W tym stanie rzeczy brak było podstaw do naliczania przez pożyczkodawcę odsetek kapitałowych od kwoty 50.000 zł stanowiącej sumę całkowitej kwoty pożyczki (25.000 zł) i łączną kwotę kredytowanych kosztów pożyczki obejmujących: opłatę przygotowawczą, prowizję i opłatę za (...) (łącznie 25.000zł). Odsetki te należały się zatem stronie powodowej od kapitału udzielonej pożyczki, za okres obowiązywania umowy tj. do dnia jej skutecznego wypowiedzenia i w przedmiotowej sprawie stanowiły kwotę 3148,08 zł. Kwota ta została ustalona na podstawie wysokości i terminów płatności poszczególnych rat wskazanych w harmonogramie spłat pożyczki pomniejszonych proporcjonalnie o zakwestionowaną częściowo przez sąd podstawę ich naliczania (co do kredytowanych kosztów pożyczki). Odpowiadało to wskazanym w harmonogramie odsetkom należnym za czas obowiązywania umowy (tj. pierwszych 20 rat) w wysokości: $6296,67 \text{ zł} / 2 = 3147,83 \text{ zł}$.

W pozostałym zakresie tj. od roszczenia przeterminowanego (w tym także niespłaconych rat za czas obowiązywania umowy) stronie powodowej należały się odsetki od świadczenia przeterminowanego. Strona powodowa w piśmie z dnia 21 grudnia 2021 r. (k.40-43) przedstawiła, że zgodnie z pkt 1.2 umowy (odsetki kapitałowe za okres obowiązywania umowy), pożyczka została oprocentowana według stałej stopy procentowej i zgodnie z tym zapisem, w umowie pożyczki powódka naliczyła odsetki umowne w kwocie 8068 zł, które zostały doliczone do całkowitego kosztu pożyczki.

Jak wynika z tabeli dokonanych przez pozwaną spłat, dołączonej do pisma powódki z dnia 21 grudnia 2021 r. jako załącznik, pozwana dokonała wpłat na rzecz spłaty przedmiotowej pożyczki na łączną kwotę 30801 zł. Wobec wpłacenia przez A. P. na rzecz pozwanej kwoty 7000 zł

i okoliczności cofnięcia powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 7000 zł, na mocy art. 203 § 1 kpc w zw. z art. 355 § 1 kpc należało umorzyć postępowania w zakresie żądania obejmującego tą kwotę. Natomiast w okoliczności dokonania przez pozwaną spłaty przedmiotowej pożyczki na łączną kwotę 30801 zł. sąd uznał, że A. P. w pełni spełniła swoje zobowiązanie z tytułu spłaty zaciągniętej pożyczki i odsetek, uznając, iż na gruncie przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości sądu,

że ujęta w umowie prowizja w wysokości 22.571 zł oraz opłata za (...) w kwocie 2300 zł – wraz z odsetkami liczonymi od tych kwot nie należą się powodowej spółce, albowiem stanowią niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹ kc. Skoro pozwana dokonała spłat na łączną kwotę 30.801 zł tym samym spłaciła całość długu, na skutek czego doszło do wygaśnięcia stosunku zobowiązaniowego ukształtowanego na podstawie przedmiotowej umowy pożyczki. Procesową konsekwencją tego było oddalenie żądania powoda w zakresie zapłaty kwoty 26.115,98 zł (k. 40v), o czym orzeczono, jak w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu sąd orzekł w punkcie III wyroku na podstawie art. 98 kpc, obciążając powoda kosztami procesu w całości – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu ujętą w powołanym przepisie.

sędzia Jarosław Janora

ZARZĄDZENIE

Sekretariat proszę:

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis uzasadnienia wraz z odpisem wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda.
3. K.. 21 dni.

M., 9 września 2022 r. sędzia Jarosław Janora